

(อ.ม.๓๖)

คำพิพากษาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม.อธ. ๗/๒๕๖๕
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.อธ.๗/๒๕๖๖

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภักตริย์ ศาลอภิการ

วันที่ ๑๓ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายบุญมา คำนิล	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์ คัดค้านคำพิพากษาศาลอภิการแผนกคดีอาญาของ

ผู้ดำเนินการดำเนินการเมือง ลงวันที่ ๙ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๑๒ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินการดำเนินการเมืองจริงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลสิงห์โคก อำเภอเกษตรศาสตร์ จังหวัดร้อยเอ็ด ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นผู้มี

- ६ -

หน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจะใช้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ
ต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๙, ๕๐, ๕๑ และ
๕๒

ศศลักษณ์พนักศึกษา ดีอัญญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษา
ยกคำร้อง

ធ្វើវិញទៅការនៃការបង្កើតរឹងចាំបាច់

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์อุทธรณ์ คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และพยานหลักฐานตามจำนวนการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิงห์โคก อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาและนางไพรรณ คำนิล คู่สมรส รวม๙ รายการตามคำร้อง เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นครั้นี้แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาร้าด และในวันเดียวกันศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาแล้ว แต่ยังไม่สามารถจับตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลได้ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ ศาลมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณา และเห็นว่าคดีพowitz จัดได้ จึงให้ด้วยคำร้องและมีคำพิพากษายกคำร้อง

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ต้องดำเนินการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ร้อง มีคำขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาทั้งในส่วนโทษทางการเมืองและในส่วนโทษทางอาญา ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๓ ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน กำหนดมาตรการโทษทางการเมือง ไว้ในมาตรา ๓๔ โดยมีได้กำหนดวิธีการดำเนินคดีอาญาไว้อย่างชัดแจ้ง คดีนี้เป็นการดำเนินคดีอาญาแก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐในดำเนินการของผู้บริหารห้องถินตามมาตรา ๘๔ (๕) ในหมวด ๙ ว่าด้วยการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมิใช่ผู้ต้องดำเนินการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ จึงต้องนำ มาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๘ มาใช้บังคับแก่คดีนี้โดยอนุโลม ซึ่งมาตรา ๘๘ บัญญัติให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๗๔/๑ ที่มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างพิจารณา ของศาลรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ ยังได้บัญญัติรองรับ หลักการตั้งกล่าวไว้จนถึงปัจจุบัน เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องพร้อมกับขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาเมื่อ วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ ภายในอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำการผิด ถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนี ไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล อายุความย่อม溯คดหยุดอยู่นับแต่วัน ตั้งกล่าว คดีของผู้ร้องจึงไม่ขาดอายุความและสามารถลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามคำร้องได้ องค์คณะ วินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงพังได้ว่า เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพันจักดำเนินการ โดยไม่ แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาและนางไพรรรณ คำนิล คุ้มรส รวม ๕ รายการ

- ๔ -

ตามคำร้อง วันดังกล่าวจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ และศาลได้ออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน แม้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๘ มาตรา ๔๘ บัญญัติให้นำมาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับกับการฟ้องคดีอาญาโดยอนุโลมก็ตาม ซึ่งตามมาตรา ๗๔/๑ บัญญัติมิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ แต่มาตรา ๔๔ ที่บัญญัติไว้ในหมวด ๘ นั้น ต้องเป็นการทำเนินคดีอาญาล่าหาเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม อันเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริต เช่นเดียวกับการกล่าวหาดำเนินคดีอาญาแก่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมือง อันเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ ในหมวด ๖ มาตรา ๖๖ แต่ในหมวด ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน อันเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต มีได้บัญญัติให้นำมาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่การทำเนินคดีอันสืบเนื่องมาจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน แสดงให้เห็นว่าการดำเนินคดีตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๔๔ เป็นคนละกรณีกับการดำเนินคดีกรณีจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามมาตรา ๓๔ กรณีจึงไม่อนาจนำมาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ นั้น เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับอายุความทางอาญาที่บัญญัติขึ้นและมีผลใช้บังคับภายหลังกระทำความผิดทั้งยังมีความแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด แม้มิใช่บทบัญญัติว่าด้วยการลงโทษแต่มี

- ๕ -

ผลให้ระยะเวลาการบังคับใช้กฎหมายออกไป ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา ไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่คดีที่มีการกระทำความผิดก่อนกฎหมายใช้บังคับได้ เมื่อไม่อนาจมาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้โดยอนุโลมตามมาตรา ๙๘ กรณีจึงต้องนับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ ดังนั้น แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาระทำความผิด แต่ผู้ร้องไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาภายในกำหนดอายุความดังกล่าว อายุความจึงไม่溯คดียุดอยู่ดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์ คดีส่วนอาญาจึงขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๑) สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของผู้ร้องยื่นระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖), ๙๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ส่วนการสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองนั้นไม่อาจแยกออกจากภารินิจฉัยความรับผิดทางอาญาได้ เมื่อการกระทำตามคำร้องเป็นอันขาดอายุความไปแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้นขอบแล้ว องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน.

นายเอกศักดิ์ ยันตรปกรณ์ นายอุดม วัตตธรรม

(อ.ม.๕๐)

- ๖ -

นางสาวสิริกานต์ มีจุล

นายกิตติพงษ์ ศิริโรจน์

นายพิชัย เพ็งผ่อง

นายกษิดิศ มงคลศิริภัทรา

นายจักรกฤษณ์ อนันต์สุชาติกุล

นางชนากานต์ ชีรเวชพลกุล

